

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. generała broni K. Świerczewskiego

ODDZIAŁ WOJSK LOTNICZYCH
KATEDRA ZAOPATRZENIA WOJSK LOTNICZYCH

DO UŻYTKU
BIBLIOTECZNEGO

TAJNE

Egz. Nr 2

mjr dypl. inż. Jan LENDOR

Temat: PRZEZNACZENIE, ZADANIA I ORGANIZACJA
SŁUŻBY LOTNISKOWEJ WOJSK LOTNICZYCH

(Skrypt)

~~05886~~

038581
ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ
KATEDRY SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

38581

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. generała broni k. Świerczewskiego

ODDZIAŁ WOJSK LOTNICZYCH
KATEDRA ZAOPATRZENIA WOJSK LOTNICZYCH

DO UŻYTKU
BIBLIOTECZNEGO

TAJNE

Egz. Nr 2

mjr dypl. inż. Jan LENDOR

Temat: PRZEZNACZENIE, ZADANIA I ORGANIZACJA
SŁUŻBY LOTNISKOWEJ WOJSK LOTNICZYCH

(Skrypt)

~~05886~~

038581
ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOŁENIOW
KATEDRY SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni k. Świerczewskiego

Nr 038581

REMBERTOW

STYCZEŃ

1965

56

AKADEMIA SZTABU GENSZALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

ODZIAŁ WOJSK LOTNICZYCH
KATEDRA ZAOPATRZENIA WOJSK LOTNICZYCH

DEKRET
SUBSKRYPCJA
[Redacted]

PROF. DR. HENRYK RYBAK
SZEF KATEDRY
ZAOPATRZENIA WOJSK LOTNICZYCH

Egz. nr 100. 2

ppk dypl. Fr. KOPKOWICZ

dnia 28 stycznia 1965 r.

Dla wykładowców i słuchaczy
Oddziału Wojsk Lotniczych

Archiw. nr 12657

ppk dypl. inż. Jan IENDOR

PRZEZNACZENIE, ZADANIA I ORGANIZACJA SŁUŻBY
LOTNISKOWEJ WOJSK LOTNICZYCH

/Skrypt/

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENICW
AKADEMII SZTABU GENSZALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

038581

Biблиотека Школьная № 111
05886

REMBERTÓW

STYCZEŃ

1965 r.

T R E Ś C

Wstęp

I. Przeznaczenie i zadania służby lotniskowej Wojsk Lotniczych.

II. Struktura organizacyjna służby lotniskowej.

III. Przeznaczenie, zadania i struktura organizacyjna służby lotniskowej w czasie pokoju.

Wnioski.

W s t e p:

Charakter współczesnych działań bojowych lotnictwa wymaga posiadania na wszystkich szczeblach dowodzenia dobrze zorganizowanego i wyposażonego w nowoczesne środki techniczne aparatu rozpoznania i obsługi, zdolnego do zabezpieczenia działań bojowych oddziałów i związków taktycznych lotnictwa w różnych warunkach i skomplikowanej sytuacji bojowej, niezależnie od pory roku, doby i warunków atmosferycznych. Aparat rozpoznania i obsługi wojsk lotniczych, aby podjąć zadaniem, jakie stawia przed nim obecna organizacja lotnictwa, charakter i specyfikę jego działań oraz zastosowanie w poszczególnych rodzajach operacji, posiada w swojej organizacji służbę lotniskową.

Służba lotniskowa, z uwagi na wykonywane zadania, wymaga specjalnego znaczenia w czasie II wojny światowej, kiedy te praktyczne potrzeby związane z zabezpieczeniem działań bojowych spowodowały zmiany organizacyjne służb lotniczych.

Na strukturę organizacyjną służby lotniskowej wpłynęły przede wszystkim następujące właściwości lotnictwa, jako rodzaju sił zbrojnych:

- zależność jednostek lotniczych od sieci lotniskowej, oraz konieczność przygotowania lotnisk przed przesu-
nięciem jednostek w inne rejony bazowania;
- duża manewrowość oddziałów i związków taktycznych lotnictwa, wyrażająca się częstymi przebazowaniami jednostek;
- posiadanie na wyposażeniu lotnictwa typów samolotów, wymagających do startu i lądowania sztucznych nawierzchni, dużych równych powierzchni, dogodnych stref podejść powietrznych;
- stosowanie dużych ilości sprzętu obsługi lotniskowej i konieczność przygotowania dla niego odpowiednich miejsc rozmieszczenia;
- duże zużycie środków materiałowych i przygotowanie dla nich odpowiednich pomieszczeń.

Znaczenie lotniskowego zabezpieczenia działań lotnictwa przy stosowanym poziomym starcie i lądowaniu samolotów, wzrosło w miarę wprowadzenia na uzbrojenie oddziałów i związków taktycznych samolotów o napędzie odrzutowym.

Samoloty odrzutowe potrzebują do startu i lądowania długich pasów startowych z nawierzchnią szutrową lub utwardzoną, posiadającą odpowiednią wytrzymałość. Do budowy lotnisk wypo-
sazonych w nawierzchnie szutrowe potrzebne jest dużo ilości pi-
sków i żwirów.

Współczesne operacje wojenne prowadzone w szybkim tempie i na dużą głębokość, wymagają od służby lotniskowej wykonania budowy i remontu lotnisk w agronomicznym czasie. Wymaga to od służby lotniskowej pełnej mechanizacji prac przy budowie i remoncie lotnisk przez zastosowanie wydajnego i łatwego do przeobrażenia sprzętu drogowo-budowlanego i maszynarostwa wysoka kwalifikowanych sił.

Przewidywane prowadzenie działań bojowych lotnictwa w czasie nawet niedogodnych warunkach terenowych i atmosferycz-
nych, wymaga wykonania przez służbę lotniskową prac związa-
nych z zapewnieniem eksploatacji lotnisk w trudnych warunkach /roboty odwodniające, utworzenie nawierzchni itp./.

Możliwości zastosowania broni o dużym promieniu rażenia /atomowa, termojądrowa/powoduje konieczność wykonania przez służbę lotniskową prac związanych z zabezpieczeniem samolotów, sprzętu lotniczo-technicznego i ludzi przed maso-
wym zniszczeniem /budowa schronów, siećse rozdrabniania i innych urządzeń inżynierskich/.

1. PRZEMYSŁOWY I WYKONAWCZY

Przemysłem służy lotnictwa jest zabezpieczenie
zbiorników i magazynów lotniczych i manewru lotni-
skiego oddziału i służby lotnictwa. Służba lotnicza
zawiera się do budowy, remontu, konserwacji i konserwacji
samolotów. Służba lotnicza zapewnia lotnictwu w od-
powiedniej ilości samolotów gotowych do startu i lądowania
samolotów, ich konserwację i obsługę oraz bezpieczeństwo
lotnictwa.

2. PRZEMYSŁOWY I WYKONAWCZY

2.1. PRZEMYSŁOWY

- wypracowanie koncepcji pod względem przydatności samolotów
pod budowę lotniczą;
- wybór samolotów pod budowę lotniczą.

2.2. WYKONAWCZY

- budowa nowych samolotów dla uzupełnienia istniejącej
floty lotniczej i zabezpieczenie działających samolotów
lotniczych;
- wyposażenie samolotów w niezbędne urządzenia
techniczne;
- budowa urządzeń i zapasowych stanowisk do obsługi;
- wykonanie urządzeń przeciwlotniczego zabezpieczenia
lotniczego;
- wykonanie urządzeń związanych z inżynierią i zabezpie-
czeniem obrony lotniczej, jak np.: ukrycie i schronienie dla
samolotów oraz sprzętu i urządzeń technicznych.

3. PRZEMYSŁOWY I WYKONAWCZY

- wyposażenie lotniczych krawlatych i gruntowych w satelitarne
nawigacyjne, niezbędne dla zapewnienia nieprzerwanej
pracy lotnictwa, niezależnie od warunków atmosferycznych
i warunków terenu /okres rozstajów, istniejących
opadów, zima itp/;
- dokonywanie remontów i budowy lotniczych urządzeń komunikacji
powietrznej, sportowych i sanitarnych, nie należących się
do wykonywania przez samoloty samolotowe bez remontu
i wy, a niezbędnych ze względu na korzystne użytkowanie
w sieci lotniczej;
- dokonywanie remontów i budowy lotniczych urządzeń dla potrzeb
lotnictwa bombowego dalekiego zasięgu.

6. Eksploatacja i konserwacja:

- utrzymanie w stałej gotowości eksploatacyjnej zarówno lotnisk bazowania jak i lotnisk pomocowych;
- odśnieżanie lotnisk, usuwanie gozeleń oraz systematyczne oczyszczanie pola wzlotów z niepotrzebnych przedmiotów:
 - omówienie nad organizacją ruchu na lotniskach;
 - kontrola i nadzór interwencyjny nad działalnością jednostek wojsk Lotniczych pod względem zabezpieczenia przeciwpożarowego;
 - utrzymanie, eksploatacja i przebrośnięcie bieżących maszyn sprzętu i maszyn lotniskowych;
 - dezaktywacja dróg do kołowania samolotów;
 - zasilenie lotnisk w energię elektryczną.

7. Remonty:

- wykonywanie remontu lotnisk uszkodzonych na skutek ataków nieprzyjaciela - jeśli remont będzie konieczny;
- wykonywanie remontu lotnisk uchwycenych od nieprzyjaciela.

8. Maskowanie i budowa lotnisk pomocowych:

- wykonywanie maskowania lotnisk i urządzeń lotniskowych;
- budowa i urządzenie lotnisk pomocowych dziennych-nočných, dziennych i nocnych.

9. Minowanie i rozminowanie lotnisk:

- niszczenie i minowanie lotnisk i urządzeń lotniskowych w razie konieczności ich pozostawienia nieprzyjacielowi;
- rozminowanie terenów pod budowę lotnisk;
- usuwanie min i niewypałów z lotnisk.

Wykonanie powyższych zadań służba lotniskowa realizuje przydzielonymi grupami z wojsk inżynierskich lub zadanie to mogą przejąć własnymi siłami i środkami oddziały inżynierskie na wniosek kompetentnych organów służby lotniskowej.

10. Skalkulacje:

- przygotowanie batalionów budowy lotnisk do szybkiego wstąpienia do budownictwa lotnisk;
- przygotowanie batalionów remontu lotnisk do remontu w warunkach działań bojowych;
- przygotowanie pod względem fachowym kompanii remontu lotnisk i komend obsługi lotnisk;

- ogólnowojskowe szkolenie składu osobowego służby lotniskowej.

Wyżej wymienione zadania wykonują:

- w zakresie wyboru terenu pod budowę lotnisk. - Zarząd Lotniskowy Armii Lotniczej i Zarząd Lotniskowo-Budowlany Wojsk Obrony Powietrznej Kraju;
- w zakresie budowy, rozbudowy i remontu lotnisk dla potrzeb Armii Lotniczej - bataliony budowy lotnisk;
- w zakresie budowy lotnisk dla potrzeb wojsk Obrony Powietrznej Kraju - przedsięwzięcia inżynierów jmo-budowlanych;
- w zakresie remontu lotnisk uszkodzonych przez nieprzyjaciela, dla potrzeb Wojsk Obrony Powietrznej Kraju - bataliony remontu lotnisk;
- w zakresie eksploatacji, konserwacji, maskowania, zarówno w Armii Lotniczej jak w Wojskach Obrony Powietrznej Kraju - kompanie remontu lotnisk i komendy obsługi lotnisk.

Warunki pracy służby lotniskowej w Armii Lotniczej odbiegają od warunków w Wojskach Obrony Powietrznej Kraju. Służba Lotniskowa Armii Lotniczej musi budować lotniska lub remontować lotniska uchwycone od nieprzyjaciela w bardzo krótkim czasie przy częstym przebieżaniu się na znaczne odległości.

Zabezpieczenie bazowania i manewru lotniskowego Armii Lotniczej w szczególności w operacji zaczepnej jest najtrudniejszym zadaniem służby lotniskowej.

Trudności te wynikają z następujących przyczyn:

- duże tempo natarcia wojsk naziemnych wymaga budowy i odbudowy lotnisk w bardzo krótkim czasie;
- duży stosunkowo skład bojowy Armii Lotniczej wymaga wybudowania znacznej ilości lotnisk;
- konieczność budowy i remontu lotnisk w pobliżu walczących wojsk w zasięgu działania artylerii nieprzyjaciela;
- prace przy budowie lotnisk w pobliżu walczących wojsk często mogą być paraliżowane przez grupy wojsk nieprzyjaciela pozostałe w rejonach zajętych przez nasze wojska, grupy dywersyjne i sabotażowe.

Budowa lotnisk w bardzo krótkim czasie jest zagadnieniem niezwykle trudnym i skomplikowanym, wymagającym jak najbardziej właściwej organizacji, pełnej mechanizacji robót i wykwalifikowanych sił. Do wykonania najtrudniejszego zadania służby lotniskowej lotnictwa frontowego, którym

jest zabezpieczenie bazowania Armii Lotniczej, przeznaczone są bataliony budowy lotnisk.

Bataliony budowy lotnisk są jednostkami bojowo-technicznymi. Wyposażone są one w sprzęt lotniskowo-drogowy, środki transportowe do przebazowania, środki łączności i obrony.

Do zasadniczych zadań służby lotniskowej w wojskach Obrony Powietrznej Kraju należy remont zniszczonych przez nieprzyjaciela lotnisk i utrzymanie ich w stałej gotowości eksploatacyjnej, jak również budowa nowych lotnisk, bądź też układanie sztucznych nawierzchni na lotniskach zapasowych.

Remont zniszczonych lotnisk w wojskach Obrony Powietrznej Kraju wykonują bataliony remontu lotnisk, wyposażone w sprzęt lotniskowo-drogowy, środki transportowe do przebazowania, środki łączności.

Do budowy lotnisk w wojskach Obrony Powietrznej Kraju będą wykorzystywane przedsiębiorstwa inżynierowo-budowlane. Przedsiębiorstwa te będą wykonywały roboty pod nadzorem służby lotniskowej. Wykorzystanie przedsiębiorstw do budowy lotnisk jest możliwe, ponieważ zagęszczenie sieci lotniskowej w planie Obrony Powietrznej Kraju może być wczesniej planowane, wobec czego czas budowy może być znacznie dłuższy niż w warunkach zabezpieczenia potrzeb Armii Lotniczej.

II. STRUKTURA ORGANIZACYJNA SŁUŻBY LOTNISKOWEJ

Organizacja służby wynika z jej przeznaczenia i zadań.

W skład służby lotniskowej wchodzi następujące organa dowodzenia i jednostki organizacyjne:

- Szefostwo Służby Lotniskowo-Budowlanej, jako organ centralny tej służby;
- Zarząd Lotniskowy, - na szczeblu Armii Lotniczej;
- Zarząd Lotniskowo-Budowlany - na szczeblu Dowództwa wojsk Obrony Powietrznej Kraju;
- Rejonowe Zarządy Lotniskowo-Budowlane - na szczeblu Korpusów Obrony Powietrznej Kraju;
- Wydział Lotniskowy - na szczeblu Dowództwa Marynarki Wojennej;
- Kompanie Remontu Lotnisk i Komendy Obsługi Lotnisk - na szczeblu Ruchomych Baz Lotniczych.

W skład służby lotniskowej wchodzi następujące jednostki wykonawcze:

- Wojskowe Zakłady Naprawcze i Szkolny Batalion Budowy Lotnisk podległe Szefostwu Służby Lotniskowo-Budowlanej Wojsk Lotniczych;
- Bataliony Budowy Lotnisk, Ruchome Bazy Naprawy Sprzętu Lotniskowo-Drogowego, Polowe Składy Materiałów Budowlanych - podległe Zarządowi Lotniskowemu Armii Lotniczej;
- Biuro Projektów, przedsiębiorstwa inżynieryjno-budowlane - podległe Zarządowi Lotniskowo-Budowlanemu Wojsk Obrony Powietrznej Kraju;
- Bataliony Remontu Lotnisk, Składnice Materiałów, Warsztaty Remontowe - podległe Rejonowym Zarządóm Lotniskowo-Budowlanym Korpusów Obrony Powietrznej Kraju.

Struktura organizacyjna wyżej wymienionych jednostek przedstawia się następująco:

Szefostwo Służby Lotniskowo-Budowlanej Wojsk Lotniczych

Szefostwo Służby Lotniskowo-Budowlanej wojsk Lotniczych jest organem dla koordynacji, planowania i zabezpieczenia potrzeb Armii Lotniczej oraz Wojsk Obrony Powietrznej Kraju w zakresie:

- szybkościowego budownictwa lotnisk polowych;
- rozbudowy i kapitalnych remontów lotnisk;
- remontów lotnisk;
- konserwacji lotnisk.

Szefostwo Służby Lotniskowo-Budowlanej wojsk Lotniczych posiada następujący skład organizacyjny:

- kierownictwo;
- Oddział Organizacyjny;
- Oddział Operacyjny;
- Oddział Studiów;
- Wydział Planowania;
- Wydział Eksploatacji;
- Wydział Sprzętu Lotniskowo-Budowlanego;
- wydział Zaspotrzeżenia technicznego;
- wydział Finansów.

Kierownictwo: składa się z Szefa Służby Lotniskowo-Budowlanej, Szefa Sztabu - kierującego pracą Oddziałów: Organizacyjnego, Operacyjnego i Studiów oraz nac/d/s technicznych - kierującego pracą Oddziału Eksploatacji, Wydziałów: Sprzętu Lotniskowo-Budowlanego, Planowania i Zaspotrzeżenia Technicznego.

Wydział Finansów podlega bezpośrednio Szefowi Służby Lotniskowo-Budowlanej. Ponadto Szefowi Służby Lotniskowo-Budowlanej podlegają bezpośrednio Wojskowe Zakłady Naprawcze i Sekcje Batalion Budowy Lotnisk.

Oddział Organizacyjny - prowadzi ewidencję personelu, załatwia dokumenty opiniodawcze i sprawy związane z uzupełnieniem rezerw /na podstawie zapotrzebowań aparatu terenowego/.

Oddział Operacyjny - nanosi aktualną sytuację na mapy i zapoznaje z nią zainteresowany personel. Oddział prowadzi aktualną ewidencję sieci lotnisk i na podstawie analizy sytuacji operacyjnej opracowuje wnioski i zarządzenia odnośnie rozdziału lotnisk między Armią Lotniczą i Wojska Obrony Powietrznej Kraju.

Oddział Studiów - studiuje zagadnienia budownictwa lotniskowego oraz opracowuje kierunki rozwojowe tego budownictwa.

Oddział współpracuje z Oddziałem X Instytutu Naukowo-Badawczego Wojsk Lotniczych oraz studiuje zagadnienia operacyjno-taktyczne i zagadnienia zabezpieczenia manewru lotniskowego i opracowuje odpowiednie wnioski. Oddział studiuje teatr działań wojennych w zakresie budownictwa lotniskowego i wprowadza nowe metody wykonawstwa robót, opracowuje wnioski w sprawie organizacji jednostek lotniskowych i ich wyposażenia.

Wydział Planowania - czyni starania o uzyskanie środków materiałowych i finansowych, a następnie opracowuje plan rozdziału środków na Zarządy.

Wydział rozpatruje wnioski Zarządów o zmiany w planie lub przedstawia Szefowi Służby Lotniskowo-Budowlanej własne wnioski o zmianach wynikłych z sytuacji operacyjnej.

Oddział Eksploatacji - na podstawie planów potrzeb Zarządu Lotniskowo-Budowlanego i Zarządu Lotniskowego opracowuje zbiorcze plany środków materiałowych na cele remontowe i konserwacyjne oraz zabezpiecza te potrzeby.

Oddział przeprowadza analizę stanu użytkowego sieci lotnisk oraz przygotowuje wytyczne i zarządzenia dla Zarządu Lotniskowego i Lotniskowo-Budowlanego w celu zapewnienia stałej gotowości eksploatacyjnej obiektów.

Wydział Sprzętu Lotniskowo-Budowlanego:

- sprawuje nadzór nad działalnością wojskowych Zakładów Naprawczych i kontroluje pełne wykorzystanie mocy produkcyjnej tych Zakładów. Wydział zleca wykonanie remontów sprzętu

tu W.Z.H., innym zakładem oraz zabezpiecza uspełnienie sprzętowe Armii Lotniczej Dowództwa Obrony Powietrznej Kraju w zakresie sprzętu lotniskowo-budowlanego, a także nadzoruje nad należytych wykorzystaniem i eksploatacją sprzętu lotniskowo-budowlanego.

Oddział Zapotrzeżenia Technicznego organizuje:

- zaopatrzenie całości wojsk lotniczych w sprzęt i materiały niezbędne służbie lotniskowej do rozwijania działalności.

Do jego podstawowych zadań w tym zakresie należy:

- organizacja bazy materiałowej i zabezpieczenie odpowiedniej pojemności składów oraz gromadzenie zapasów;
- zaopatrywanie jednostek Armii Lotniczej i wojsk Obrony Powietrznej Kraju w materiały lotniskowe;
- opracowywanie planów zapotrzebowań oraz planów dowozów natychmiastowych i krótko terminowych z gospodarki narodowej;
- prowadzenie ewidencji i sprawozdań materiałowych;
- organizowanie przewozu sprzętu i materiałów lotniskowych;
- w wypadku konieczności dokonywanie terminowego manewru zapasami.

Wydział Finansów - załatwia wszelkie sprawy związane z finansowaniem wojskowych Zakładów Naprawczych i szkolnego batalionu budowy lotnisk oraz zabezpiecza kredyty na potrzeby Zarządu Lotniskowego Armii Lotniczej i Zarządu Lotniskowo-Budowlanego Dowództwa Obrony Powietrznej Kraju.

Zarząd Lotniskowy Armii Lotniczej:

Zarząd Lotniskowy Armii Lotniczej jest organem Dowódcy Armii Lotniczej dla organizacji i zabezpieczenia:

- szybkościowego budownictwa lotnisk;
- remontów lotnisk, uchwyconych od nieprzyjaciela;
- remontów lotnisk, uszkodzonych podczas działań;
- rozbudowy lotnisk poleowych i wyposażenia ich w urządzenia dodatkowe jak: strefy rozśrodkowania samolotów, stanowiska dowodzenia, schrony dla personelu latającego i obsługi itp;
- konserwacji lotnisk eksploatowanych i zapasowych.

Zarząd Lotniskowy Armii Lotniczej kieruje bezpośrednio działalnością: batalionów budowy lotnisk, polowej składnicy materiałów budowlanych, ruchomej bazy naprawy sprzętu lotniskowo-drogowego Armii Lotniczej oraz pośrednio przez oddziały lotnicze-techniczne - kompaniami remontu lotnisk

z kamendami obsługi lotnisk.

Zarząd Lotniskowy Armii Lotniczej podlega pod względem fachowym Szefostwu Służby Lotniskowo/budowlanej Wojsk Lotniczych. W działalności swojej Zarząd Lotniskowy Armii Lotniczej współpracuje z:

- Oddziałem Operacyjnym Armii Lotniczej w zakresie planowania i realizacji lotniskowego zabezpieczenia działań Armii Lotniczej;
- Zarządem Zaplecza Armii Lotniczej w zakresie zabezpieczenia materiałowego jednostek i przebazowań /wykorzystania dróg, przepraw i transportów kolejowych/;
- Służbą rozpoznawczą w zakresie danych o sieci lotniskowej nieprzyjaciela i poszukiwania terenów pod budowę lotnisk.

Zarząd Lotniskowy Armii Lotniczej nie posiada własnej służby łączności i finansowej. W tym zakresie korzysta z usług odpowiednich komórek organizacyjnych Armii Lotniczej.

Zarząd Lotniskowy posiada następujący skład organizacyjny:

- kierownictwo;
- oddział operacyjny;
- wydział sprzętu;
- wydział zaplecza technicznego;
- wydział techniczny;
- wydział eksploatacji lotnisk;
- wydział organizacyjny.

Kierownictwo - składa się z Szefa Zarządu Lotniskowo-Budowlanego i Zastępcy Szefa Zarządu - głównego inżyniera.

Oddział Operacyjny - uzgadnia z Szefem Sztabu Armii Lotniczej wykorzystanie posiadanych sił i środków oraz zabezpiecza działania własnych jednostek. Oddział kieruje pracą podległych Zarządowi Lotniskowemu Armii Lotniczej jednostek oraz prowadzi mapę z aktualną sytuacją bojową. Oddział kieruje poszukiwaniem terenów pod budowę lotnisk na terenie własnym i nieprzyjaciela oraz prowadzi aktualną ewidencję sieci lotniskowej i terenów przydatnych pod budowę lotnisk tak własnych jak i znajdujących się u nieprzyjaciela.

Wydział Sprzętowy - kieruje działalnością ruchomej bazy naprawczej sprzętu lotniskowo-drogowego Armii Lotniczej, zabezpiecza w sprzęt lotniskowo-drogowy jednostki podległe Armii Lotniczej oraz nadzoruje eksploatację i należyte wykorzystywanie sprzętu zgodnie z przeznaczeniem.

Wydział Zapobiegania Technicznemu - kieruje działalnością polowej składnicy sprzętu lotniskowego i zabezpiecza zapobieganie jednostek Armii Lotniczej w materiały i sprzęt.

Wydział Techniczny - gromadzi i analizuje materiały techniczne z zakresu budowy lotnisk polowych oraz rozpracowuje zagadnienia dotyczące budowy, remontu i rozbudowy lotnisk.

Wydział Organizacyjny - prowadzi ewidencję personalną oraz załatwia sprawy związane z uzupełnieniem rezerw. Organizuje i kieruje pracą kancelarii tajnej i jawnej oraz zabezpiecza pod względem materiałowym i kwaterunkowym pracę Zarządu Lotniskowego Armii Lotniczej.

Zarząd Lotniskowo-Budowlany Dowództwa Obrony Powietrznej Kraju

Zarząd Lotniskowo-Budowlany jest organem Dowódcy Wojsk Obrony Powietrznej Kraju dla organizacji i zabezpieczenia:

- realizacji budownictwa i kapitalnych remontów wszystkich lotnisk i obiektów istniejącej sieci lotniskowej;
- rozbudowy lotnisk zapasowych wraz z niezbędnym ich wyposażeniem;
- remontów lotnisk uszkodzonych przez nieprzyjaciela;
- konserwacji lotnisk w celu zapewnienia stałej ich gotowości eksploatacyjnej.

Zarząd Lotniskowo-Budowlany kieruje pod względem fachowym działalnością Rejonowych Zarządów Lotniskowo-Budowlanych Korpusów Obrony Powietrznej Kraju.

Zarząd Lotniskowo-Budowlany podlega pod względem fachowym Szefostwu Służby Lotniskowo-Budowlanej Wojsk Lotniczych.

Zarząd Lotniskowo-Budowlany posiada następujący skład organizacyjny:

- Kierownictwo;
- Oddział Organizacyjny;
- Oddział Operacyjny;
- Oddział Budownictwa;
- Oddział Remontu;
- Oddział Zabezpieczenia Dokumentacji Technicznej;
- Oddział Eksploatacji;
- Oddział Nieruchomości;
- Wydział Poligonów Lotniczych;
- Wydział Kwaterunkowy;
- Wydział Przeciwpowodzeniowy;
- Oddział Planowania;

- Wydział Sprzętowy;
- Wydział Zaspotrzeżenia;
- Wydział Finansów.

Kierownictwo - składa się z Szefa Zarządu Lotniskowo-Budowlanego, zastępcy d/s budownictwa i remontów, kierującego pracą oddziałów: Budownictwa i Remontów oraz Wydziałów: Operacyjnego i zabezpieczenia technicznego, zastępcy d/s eksploatacji - kierującego pracą Oddziałów: Eksploatacji i Kieruchomości oraz Wydziałów Poligonów Lotniczych, Kwaternkowego i Przeciwpowodziowego, zastępcy d/s planowania i zaspotrzeżenia kierującego pracą Oddziału Planowania i wydziałów: Sprzętowego, Zaspotrzeżenia i Finansów. Oddział Organizacyjny podporządkowany jest bezpośrednio Szefowi Zarządu Lotniskowo-Budowlanego. Ponadto Szefowi Zarządu Lotniskowo-Budowlanego podlega bezpośrednio Biuro Projektów Zarządu Lotniskowo-Budowlanego.

Oddział Organizacyjny - posiada obowiązki funkcjonalne jak Oddział Organizacyjny Zarządu Lotniskowego Armii Lotniczej.

Wydział Operacyjny - ściśle współpracuje z Oddziałem Operacyjnym Sztabu Obrony Powietrznej Kraju, prowadzi mapę z sytuacją operacyjną i zapoznaje z nią zainteresowany personel techniczny. Na podstawie stale aktualizowanej ewidencji sieci lotnisk i analizy bieżącej sytuacji, wydział przedstawia wnioski dotyczące zabezpieczenia manewru lotniskowego.

Wydział przeprowadza kartograficzne i terenowe rozpoznanie obszaru kraju pod względem możliwości budowy nowych lotnisk i opracowuje założenia projektowe. Wydział opracowuje schematy ograniczeń²⁰ budowy terenów przylotniskowych i ewidencjonuje przeszkody lotnicze na terenie całego kraju.

Oddział Budownictwa - dzieli roboty z planu limitów na przedsięwzięcia wykonawcze, w zależności od ich potencjału i terenowego zasięgu działania. Oddział sprawuje również nadzór nad pełnym wykorzystaniem sił i środków przedsiębiorstw, analizuje ich potrzeby i opiniuje wnioski do resortu budownictwa w przedmiocie usprzętowania, zatrudnienia siły roboczej i zaspotrzeżenia materiałowego. Oddział opiniuje plany potrzeb lotniskowych, przedkładane przez Rejonowe Zarządy Lotniskowo-Budowlane i nanosi zmiany w planach oraz sprawuje pośredni nadzór nad jakością i terminowością

robót. Oddział udziela Rejonowym Zarządom Lotniskowo-Budowlanym wytycznych w sprawach nadzoru, zasad obliczeń i odbioru robót oraz kontroluje działalność aparatu nadzoru bezpośredniego.

Oddział Remontu - sprawuje nadzór nad pełnym wykorzystaniem będących w dyspozycji Rejonowych Zarządów Lotniskowo-Budowlanych - batalionów remontu lotnisk.

Oddział opiniuje i przedstawia Szefowi Zarządu Lotniskowo-Budowlanego do zatwierdzenia plany potrzeb materiałowych i finansowych oraz opiniuje plany uzupełnienia rezerw i usprzątwienia batalionów remontu lotnisk.

Oddział sprawuje bezpośredni nadzór nad jakością i terminowością remontów, wykonywanych przez bataliony remontu lotnisk.

Oddział ustala zasady rozliczeń finansowych i materiałowych, a także zasady współpracy batalionów remontu lotnisk z przedsiębiorstwami i udziela wytycznych Rejonowym Zarządom Lotniskowo-Budowlanym.

Oddział Zabezpieczenia Dokumentacji Technicznej - zleca Biuru Projektów Zarządu Lotniskowo-Budowlanego lub innym specjalistycznym projektantom wykonanie dokumentacji technicznej. Oddział zakłada wszelkie formalności związane z zawieraniem umów, odbiorem i opłacaniem dokumentacji oraz ewidencją i wysyłką tej dokumentacji do wykonawców robót.

Oddział opracowuje i przekazuje Rejonowym Zarządom Lotniskowo-Budowlanym harmonogram wykonania dokumentacji i wykaz drobnych robót, dla których Rejonowe Zarządy Lotniskowo-Budowlane winny zabezpieczyć dokumentację we własnym zakresie. Oddział sprawuje nadzór nad wykorzystaniem pełnej mocy produkcyjnej Biura Projektów Zarządu Lotniskowo-Budowlanego poprzez kontrolę materiałów planistyczno-sprawozdawczych i kontrolę postępu prac projektowych.

Oddział dokonuje oceny wykonywanej dokumentacji pod względem technicznym i ekonomicznym, na posiedzeniach Komisji Oceny Projektów Inwestycyjnych, po czym przedstawia dokumentację do zatwierdzenia Szefowi Zarządu Lotniskowo-Budowlanemu. Oddział udziela Rejonowym Zarządom Lotniskowo-Budowlanym wytycznych w sprawach kosztów, normatywów, przepisów, cenników, reklamacji i sprawuje nadzór nad ich działalnością w zakresie prac projektowych.

Oddział Eksploatacji - zestawia plany środków finansowych i materiałowych zapotrzebowanych przez Rejonowe Zarządy Lotniskowo-Budowlane na roboty budowlane i zabiegi konserwacyjne i przesyła je do Szefostwa Służby Lotniskowo-Budowlanej.

Na podstawie zatwierdzonych planów dokonuje rozdzielu środków na poszczególne Rejonowe Zarządy Lotniskowo-Budowlane i koordynuje je w zależności od potrzeb.

Oddział kontroluje prawidłowość użycia przydzielonych środków na roboty i zabiegi konserwacyjne oraz sprawuje pośredni nadzór nad jakością robót i terminowym zabezpieczeniem w dokumentacji. Oddział sprawuje nadzór nad organizacją służby obsługi lotnisk.

Oddział Nieruchomości - prowadzi ewidencję sieci lotnisk /mapy, albumy rysunkowe i fotografie/ oraz stanu posiadania wszystkich nieruchomości lotniskowych pod względem ilościowym, wielkości, przeznaczenia, stanu technicznego i przydatności dla celów wojskowych.

W tym celu wykonuje plany generalne, szkice sytuacyjne, karty opisowe i prowadzi szczegółowe plany urządzeń lotniskowych i budynków. Oddział opiniuje i uzgadnia lokalizację zabudowy na terenie lotnisk i w rejonach przylotniskowych oraz wszelkie formalności związane z nabywaniem gruntów.

Oddział kontroluje sposób wykorzystania terenów, udziela Rejonowym Zarządom Lotniskowo-Budowlanym wytyczonych w sprawach regulacji gruntów, prowadzi ewidencję punktów pomiarowych własnych i państwowych, wykonuje wstępne pomiary przy rozplanowaniu terenów pod lotniska i pomiary przeszkód wysokościowych w rejonach lotnisk oraz opracowuje podkłady geodezyjne dla nowych obiektów.

Wydział Poligonów Lotniczych - kontroluje prace komend poligonów i sposób wykorzystania poligonów.

Wydział Kwaterunkowy - prowadzi ewidencję budownictwa ogólnowojskowego oraz opracowuje wnioski o udzielenie możliwości rozmieszczenia wojsk. Współpracuje ze Sztabem Wojsk Obrony Powietrznej Kraju przy opracowywaniu planów przebazowań jednostek oraz interweniuje w sprawach kwater stałych w Departamencie Służby Kwaterunkowo-Budowlanej Wojska Polskiego i organów mu podległych.

Wydział Prziwiwożarowy - przeprowadza analizę organizacji, wyposażenia i szkolenia służby ppaś. Opracowuje wytycz-

ne i instrukcje dla służby ppeś. oraz kontroluje ich wykonanie. Opiniuje dokumentację techniczną pod względem ppeś.

Oddział planowania - opracowuje programy budownictwa lotniskowego. Opracowuje samodzielnie bądź zleca biurom projektów założenia projektowe. Składa do Szefostwa Służby Lotniskowo-Budowlanej wnioski w sprawie zmian w planie budowy lotnisk na skutek zaistnienia nowych okoliczności, wynikłych z aktualnej sytuacji operacyjnej.

Wydział Sprzętu - na wniosek Oddziału Remontów i Oddziału Eksploatacji oraz na podstawie zgłoszonych przez Rejonowe Zarządy Lotniskowo-Budowlane potrzeb, załatwia przydziały sprzętu dla batalionów remontu lotnisk, komend obsługi lotnisk i kompanii remontu lotnisk.

Wydział kontroluje wykorzystanie mocy produkcyjnej zakładów naprawczych i czyni odpowiednie starania o pełne wyposażenie i zaopatrzenie tych warsztatów.

Wydział opracowuje wytyczne dla Rejonowych Zarządów Lotniskowo-Budowlanych, dotyczące całokształtu gospodarki sprzętowej i kontroluje ich wykonanie.

Wydział Zaopatrzenia - na podstawie planów potrzeb materiałowych otrzymanych z Rejonowych Zarządów Lotniskowo-Budowlanych opracowuje zbiorczy plan materiałowy i części technicznych. Wydział kieruje przerzutami materiałów pomiędzy poszczególnymi składnicami Rejonowych Zarządów Lotniskowo-Budowlanych w zależności od aktualnych potrzeb oraz udziela wytycznych w sprawach organizacji magazynowania i konserwacji materiałów oraz kontroluje gospodarkę materiałową w rejonowych Zarządach Lotniskowo-Budowlanych.

Wydział Finansów - ustala w sporcie o wnioski innych wydziałów i oddziałów, kredyty dla potrzeb Rejonowych Zarządów Lotniskowo-Budowlanych, Biura Projektów Zarządu Lotniskowo-Budowlanego i na wydatki własne.

Wydział prowadzi księgowość, kontroluje dowody rozliczeniowe, opracowuje wytyczne dla Rejonowych Zarządów Lotniskowo-Budowlanych po linii finansowej i kontroluje ich wykonanie.

Rejonowy Zarząd Lotniskowo-Budowlany

Rejonowy Zarząd Lotniskowo-Budowlany jest organem Dowódcy Korpusu Obrony Powietrznej Kraju dla realizacji:
- budownictwa i kapitalnych remontów lotnisk;
- remontu lotnisk uszkodzonych przez nieprzyjaciela;

- konserwacji lotnisk i poligonów lotniczych wraz z urządzeniami i zabudową techniczną;
- nadzoru kwaterunkowego;
- nadzoru nad zabezpieczeniem p/peż;
- nadzoru nad wykorzystaniem poligonów lotniczych we wszystkich garnizonach, użytkowanych przez jednostki podległe Dowódcy Korpusu Obrony Powietrznej Kraju.

Na czele Rejonowego Zarządu Lotniskowo-Budowlanego stoi Szef Zarządu, który podlega bezpośrednio Dowódcy KOPK.

Do pomocy w kierowaniu całokształtem działalności Rejonowego Zarządu - Szef ma dwóch zastępców, tj. zastępcę do spraw technicznych i zastępcę do spraw wykonawstwa i konserwacji.

Rejonowy Zarząd Lotniskowo-Budowlany posiada następujący skład organizacyjny:

- kierownictwo;
- Oddział Nadzoru Budownictwa;
- Wydział Eksploatacji Lotnisk;
- Wydział Dokumentacji Technicznej;
- Wydział Planowania;
- Wydział Ewidencyjno-Kwaterunkowy;
- Sekcję Operacyjną;
- Sekcję Zaopatrzenia;
- Sekcję Finansów.

Zastępca Szefa Rejonowego Zarządu Lotniskowo-Budowlanego do spraw technicznych, kieruje pracą Wydziału Planowania, Wydziału Dokumentacji i Sekcji Operacyjnej. Zastępca do spraw wykonawstwa i konserwacji kieruje pracą: Oddziału Nadzoru Budownictwa i Konserwacji Wydziału Ewidencyjno-Kwaterunkowego oraz Sekcji Zaopatrzenia. Sekcja Finansów podporządkowana jest bezpośrednio Szefowi Rejonowego Zarządu.

Szef Rejonowego Zarządu Lotniskowo-Budowlanego kieruje pod względem technicznym działalnością Batalionów Remontu Lotnisk, Komend Obsługi Lotnisk i Kompanii Remontu Lotnisk. Pod względem technicznym Szef Rejonowego Zarządu Lotniskowo-Budowlanego realizuje wytyczne Zarządu Budowlano-Lotniskowego Dowództwa Wojsk Obrony Powietrznej Kraju.

Rejonowy Zarząd Lotniskowo-Budowlany posiada następujący zakres działania:

1. Sprawuje bezpośredni nadzór nad wykonawstwem robót przy budowie i kapitalnych remontach obiektów lotniskowych Korpusu Obrony Powietrznej Kraju, a w szczególności:

- sporządza plany realizacji budownictwa i kapitalnych remontów;
- zabezpiecza budowy w dokumentację uzupełniającą;
- zleca roboty przedsiębiorstwom wykonawczym;
- przeprowadza odbiory robót i rozliczenia przejściowe i końcowe;
- odbiera maszyny i urządzenia przewidziane w projekcie budowy lotnisk;
- zabezpiecza kredyty;
- prowadzi uzupełniającą ewidencję nieruchomości;
- realizuje czynności wyłączeniowe.

2. Kieruje i nadzoruje działalność: Batalionów Remontu Lotnisk, Kompanii Remontu Lotnisk i Komend Obsługi Lotnisk, a w szczególności:

- organizuje i nadzoruje remonty lotnisk uszkodzonych przez nieprzyjaciela;
- opiniuje i zestawia plany środków finansowych i materialnych;
- opiniuje i kontroluje harmonogramy zabiegów konserwacyjnych i remontów średnich;
- sprawuje nadzór nad technicznym wykonawstwem remontów i zabiegów konserwacyjnych;
- sprawuje bezpośredni nadzór nad odśnieżaniem lotnisk przez Komendy Obsługi Lotnisk i przydzielone do prac awaryjnych jednostki wojskowe;
- kontroluje gospodarkę sprzętem;
- organizuje i nadzoruje gospodarkę trawami i terenami relucyjnymi na lotniskach i poligonach;
- interweniuje w Zarządach Kwaterunkowo-Budowlanych Okręgów Wojskowych i Wojskowych Rejonowych Zarządach Kwaterunkowych w sprawach konserwacji i remontów koszar i mieszkań;
- zabezpiecza niezbędną dokumentację techniczną dla remontów i konserwacji.

3. Czuwa nad zabezpieczeniem jednostek podległych Korpusowi Obrony Powietrznej Kraju pod względem kwaterunkowym.

8. Pracuje pod kierunkiem zabezpieczeniem przeciwoleciowym
jednostek podległych Szefostwu Obrony Przeciwlotniczej.
Wydział Lotniskowy Lotnictwa Marynarki Wojennej

Wydział Lotniskowy Lotnictwa Marynarki Wojennej jest organem dowódcy Lotnictwa Marynarki Wojennej dla koordynacji planowania i zabezpieczenia potrzeb lotnictwa Marynarki Wojennej w zakresie budownictwa, remontów i konserwacji lotnisk.

Wydział podlega pod względem fachowym Szefostwu Służby Lotniczo-Budowlanej Wojsk Lotniczych.

9. Kompania Remontu Lotnisk i Komenda Obsługi Lotnisk
Batalionu Zapasowego

Kompania Remontu Lotnisk wchodzi w skład rubromnej bazy lotniczej, zaś pod względem fachowym podlega Rejonowemu Zarządowi Lotniskowo-Budowlanemu w Wojskach Obrony Powietrznej Kraju lub Zarządowi Lotniskowemu w Armii Lotniczej.

Na czele kompanii remontu lotnisk stać dowódcą kompanii który odpowiada za dowodzenie kompanią remontu lotnisk oraz za stan techniczny lotnisk, urządzeń i budynków lotniskowych, sprzętu lotniskowego i za gospodarkę lotniskową.

Do zadań kompanii remontu lotnisk należy:

- remont częściowe uszkodzonych lotnisk bazowania i zapasowych oraz urządzeń lotniskowych;
- maskowanie lotnisk i urządzeń lotniskowych;
- przygotowanie stref rezerwowania samolotów;
- zapatrywanie lotnisk w wodę i energię elektryczną;
- dezaktywacja dróg samochodowych;
- urządzenia lotnisk pozornych;
- budowa stanowisk ukrycia oraz ukryć i schronów dla sprzętu i stanu osobowego;

W skład kompanii remontu lotnisk wchodzi następujące plutony:

- pluton remontu nawierzchni lotniskowych;
- pluton remontowy urządzeń budowlanych;
- pluton maskowniczy;
- pluton sprzętu.

W wyposażeniu kompanii remontu lotnisk określają etaty i tabele należności, które między innymi przewidują:

- maszyny do robót ziemnych;
- szybkie ciągniki z trailerami ;

- warsztaty samochodowe;
- gotowe elementy schronów i ukryć;
- sprzęt do budowy schronów ze środków podręcznych.

Komenda Obsługi Lotnisk organizacyjnie wchodzi w skład ruchomej bazy lotniczej.

Komenda Obsługi Lotnisk przeznaczona jest do zabezpieczenia gotowości eksploatacyjnej lotnisk, budynków specjalnych i urządzeń stanowisk dowodzenia.

Do zadań komendy obsługi lotniska w szczególności należą:

- eksploatacja i przeprowadzenie naprawy bieżącej urządzeń energetycznych;
- utrzymanie, eksploatacja i przeprowadzenie napraw bieżących sprzętu i maszyn lotniskowych;
- organizowanie akcji odśnieżania lotniska;
- uchuwanie gładkości oraz systematyczne oczyszczanie pola startów;
- odbiór, przechowywanie i wydawanie materiałów budowlanych;
- szkolenie stanu osobowego komendy obsługi lotniska.

• Wojskowe Zakłady Naprawcze

Wojskowe Zakłady Naprawcze przeznaczone są do wykonywania napraw średnich i głównych maszyn lotniskowo-drogowych oraz naprawy sprzętu zdobyczego.

Wojskowe Zakłady Naprawcze wykonywać będą 85 % głównych napraw kompletnych maszyn, jak również naprawy główne zespołów, silników spalinowych, prądnic itp. dla Ruchomej Bazy Naprawy Sprzętu Armii Lotniczej.

Wojskowe Zakłady Naprawcze podlegają Szefostwu Służby Lotniskowo-Budowlanej.

• Ruchoma Baza Naprawy Sprzętu

Ruchoma Baza Naprawy Sprzętu przeznaczona jest do zabezpieczenia średnich napraw maszyn lotniskowo-drogowych.

Ruchoma Baza Naprawy Sprzętu wykonywać będzie około 75 % napraw średnich nie wykonywanych przez środki naprawcze szczebla niższego oraz 15 % napraw głównych. Naprawy prowadzone będą w zasadzie sposobem wymiany podzespołów i zespołów.

Ruchoma Baza Naprawy Sprzętu podlega Zarządowi Lotniskowemu Armii Lotniczej.

Warsztaty Remontowe

Warsztaty Remontowe - podległe Rejonowym Zarządom Lotniskowo-Budowlanym Korpusu Obrony Powietrznej Kraju, przeznaczone są do zabezpieczenia napraw maszyn lotniskowo-drogowych dla jednostek podległych Korpusowi Obrony Powietrznej Kraju.

Bataliony Budowy Lotnisk

Bataliony Budowy Lotnisk są jednostkami bojowo-technicznymi, przeznaczonymi do budowy i remontu lotnisk w warunkach wojennych dla zabezpieczenia potrzeb lotniskowej Armii Lotniczej. Bataliony Budowy Lotnisk są podporządkowane Zarządowi Lotniskowemu Armii Lotniczej.

Batalion Budowy Lotnisk posiada następujący skład organizacyjny: dowództwo, sztab, sekcję polityczną, sekcję techniczną, sekcję mechanizacji, grupę rozpoznawczą, kompanię specjalną, kompanię ochrony, kompanię transportu materiałów budowlanych, dwie kompanie lotniskowe, kompanię samochodową, kompanię transportu maszyn budowlanych, kompanię maszyn lotniskowo-drogowych, warsztaty naprawcze, sekcję uzbrojenia, kwatermistrzostwo, straż p/poż i izbę chorych.

Sekcja techniczna - nadzoruje po linii technicznej budowę lub remont lotniska, posiada na wyposażeniu laboratorium polowe.

Sekcja mechanizacji - sprawuje nadzór nad prawidłową konserwacją i utrzymaniem w gotowości eksploatacyjnej maszyn i sprzętu lotniskowego.

Grupa rozpoznawcza - wykonuje rekonesans dróg i terenu pod budowę lotniska oraz opracowuje dokumentację techniczną na budowę względnie remont lotniska.

Kompania specjalna - składa się z trzech plutonów: plutonu łączności, wyposażonego w radiostacje średniej i małej mocy, plutonu saperckiego i plutonu obrony przeciwchemicznej.

Kompania ochrony - składa się z pięciu plutonów, w tym: 4 plutony ochrony i 1 pluton CKM.

Kompania transportu materiałów budowlanych - składa się z dwóch plutonów samochodów transportowych o nośności 7 - 10 ton, dwóch plutonów rozładunkowo-załadunkowych, wyposażonych w łożyski o nośności do 4 ton.

Kompanie lotniskowe - składają się z 6 plutonów

lotniskowych oraz plutonu budowy i remontu studni.

Kompania samochodowa - składa się z plutonu samochodów osobowo-transportowych oraz z dwóch plutonów samochodów specjalnych /wywrotki, cysterny, elektrostaacje itp/.

Kompania transportu maszyn budowlanych, składa się z dwóch plutonów transportowych, posiada na wyposażeniu ciężkie ciągniki z przyczepami.

Kompania maszyn lotniskowo-drogowych składa się z dwóch plutonów maszyn do robót ziemnych /spycharki/, zagarniarki, równiarki, walce/ oraz plutonu maszyn drogowych /kosiarzki, zespoły rotacyjne do stabilizacji gruntu, koparki, ubijaki wibracyjne itp/.

Warsztat naprawy, składa się z plutonu naprawy samochodów i plutonu naprawy sprzętu inżynierskiego.

Sekcja uzbrojenia, posiada warsztat uzbrojenia oraz magazyn uzbrojenia, materiałów wybuchowych i sprzętu chemicznego.

Batalion budowy lotnisk przystosowany jest do przebazowania transportem samochodowym na własnych środkach i do dowozu materiałów budowlanych /cement, płyty rozbieralne/ własnym transportem. Jest on w stanie wybudować lotnisko II klasy o wymiarach 2200 x 100 m z nawierzchnią gruntową w ciągu 1 do 3 dób lub wybudować lotnisko II klasy o wymiarach 2200 x 100 m z sztuczną drogą startową 1800 x 30 m /płyty rozbieralne lub stabilizacja gruntu cementem/ w ciągu 2,5 do 4 dób.

Podane wyżej rozpiętości w czasie budowy lotnisk wynikają z konieczności uwzględnienia odmiennych warunków miejscowych /ukształtowanie, warunki hydrogeologiczne, odległości do ozu materiałów/, występujących na terenie przewidzianym pod budowę lotnisk, co ma poważny wpływ na zakres robót, a tym samym na czas budowy lotnisk.

Batalion budowy lotnisk może wykonywać remont lotnisk uszkodzonych, przy czym organizacja batalionu jest przewidziana w sposób pozwalający na przeprowadzenie jednym batalionem budowy lotnisk, jednoczesnego remontu dwóch lotnisk.

6 Szkolny Batalion Budowy Lotnisk

Szkolny batalion budowy lotnisk przeznaczony jest do przeszkalania i uzupełnienia składu osobowego batalionów budowy i remontu lotnisk. W batalionie operatorzy maszyn lotniskowo-drogowych przechodzą kurs, na którym posiadają

budowę i zasady działania maszyn. Szkolny Batalion Budowy Lotnisk podporządkowany jest Szefostwu Służby Lotniskowo-Budowlanej.

o Batalion Remontu Lotnisk

Batalion Remontu Lotnisk są jednostkami bojowo-technicznymi, przeznaczonymi do remontu lotnisk uszkodzonych przez nieprzyjaciela w stopniu przekraczającym możliwości wykonania remontu przez kompanie remontu lotnisk.

Bataliony Remontu Lotnisk są podporządkowane Rejonowym Zarządom Lotniskowo-Budowlanym Korpusów Obrony Powietrznej Kraju.

Batalion Remontu Lotnisk posiada następujący skład organizacyjny: dowództwo, sztab, sekcję polityczną, sekcję techniczną, sekcję mechanizacji, kompanię specjalną, 3 kompanie inżyniersko-remontowe, kompanie remontu urządzeń lotniskowych, warsztaty naprawy, sekcje uzbrojenia, kwatermistrzostwo, straż p/poż. i izbę chorych.

Sekcja techniczna - opracowuje niezbędną dokumentację projektową na przeprowadzenie remontu. Jest ona wyposażona w laboratorium polowe i przyrządy pomiarowe.

Kompania specjalna - składa się z dwóch plutonów ochrony, plutonu łączności, wyposażonego w radiostację średniej i małej mocy i plutonu obrony przed środkami masowego rażenia, wyposażonego w warsztat sprzętu chemicznego.

Kompanie inżyniersko-remontowe są wyposażone w samochody terenowe, maszyny lotniskowo-drogowe, /spycharki, koparki, równiarki, walce, betoniarki, kotły do bitumu/ i sprzęt saperki.

Kompanie remontu urządzeń lotniskowych - składa się z plutonu remontu urządzeń energetycznych, plutonu remontu urządzeń teletechnicznych i plutonu studni głębinowych oraz instalacji wodociągowo-kanalizacyjnych.

W skład organizacyjny warsztatu naprawy wchodzi pluton naprawy samochodów i pluton naprawy sprzętu inżynierskiego.

Sekcja uzbrojenia posiada warsztat uzbrojenia oraz maszyny uzbrojenia, materiałów wybuchowych i sprzętu chemicznego.

Batalion remontu lotnisk przystosowany jest do przebiegowania transportem samochodowym na własnych środkach.

Biuro Projektów Zarządu Lotniskowo-Budowlanego
Dowództwa Obrony Powietrznej Kraju

Biuro Projektów wykonuje dokumentację projektowo-konstruktorską na roboty lotniskowe w pionie obrony powietrznej kraju oraz opracowuje projekty typowe i powtarzalne na zabudowę inżynierską lotnisk polowych.

Szef Biura Projektów podlega i realizuje wytyczne Szefa Zarządu Lotniskowo-Budowlanego.

Przedsiębiorstwa Inżyniersko-Budowlane

Przedsiębiorstwa pod nadzorem Rejonowych Zarządów Lotniskowo-Budowlanych realizują budowę i rozbudowę lotnisk w pionie Wojsk Obrony Powietrznej Kraju.

Przedsiębiorstwa realizują plany Zarządu Lotniskowo-Budowlanego Wojsk Obrony Powietrznej Kraju, są one wyposażone w sprzęt potrzebny do wykonania robót ziemnych, sztucznych nawierzchni i zabudowy technicznej.

III. PRZEZNACZENIE, ZADANIA, ORGANIZACJA I OBOJAZKI POSZCZEGÓLNYCH SZCZEBLI ORGANIZACYJNYCH SŁUŻBY LOTNISKOWEJ WOJSK LOTNICZYCH W CZASIE POKOJU

Służba lotniskowa w czasie pokoju przeznaczona jest do realizacji budownictwa lotniskowego z kompletnym wyposażeniem technicznym, remontu i konserwacji lotnisk, szkolenia jednostek lotniskowo-budowlanych i zabezpieczenia po linii lotniskowej szkolenia jednostek lotniczych.

Do zasadniczych zadań służby lotniskowej w czasie pokoju należy:

- nadzór nad budową, remontem lotnisk;
- konserwacja i utrzymanie w gotowości eksploatacyjnej zarówno lotnisk bazowania jak i zapasowych;
- rozpoznanie obszarów pod względem przydatności pod budowę lotnisk;
- uzgodnienie wysokości budowli w rejonie lotnisk;
- opiniowanie rozbudowy i budowy lotnisk cywilnych;
- przygotowanie szybkościowego budownictwa lotnisk /studia, ćwiczenia batalionów budowy i remontu lotnisk, zaopatrzenie materiałowo-finansowe batalionów budowy i remontu lotnisk/;
- nadzór nad pracą komend poligonów lotniczych;
- kontrola i nadzór interwencyjny nad działalnością jednostek Wojsk Lotniczych pod względem przeciwpożarowym;

- prowadzenie ewidencji sieci lotniskowej;
- szkolenie fachowe personelu służby.

Obecna struktura organizacyjna służby lotniskowej jest następująca:

Najwyższym organem służby lotniskowej jest Zarząd Lotniskowy Wojsk Lotniczych.

Zarząd Lotniskowy jest organem Inspektora Lotnictwa dla realizacji:

- budownictwa i kapitalnych remontów wszystkich obiektów Wojsk Lotniczych;
- konserwacji lotnisk;
- szkolenia batalionów budowy lotnisk;
- nadzoru kwaterunkowego;
- nadzoru nad zabezpieczeniem przeciwpożarowym jednostek Wojsk Lotniczych;
- nadzoru nad pracą komend poligonów lotniczych.

Szefowi Zarządu Lotniskowego podlegają bezpośrednio następujące jednostki:

- Biuro Projektów Zarządu Lotniskowego;
- Bataliony Budowy Lotnisk;
- Ośrodek Szkolenia Specjalistów Budownictwa Lotniskowego;
- Wojskowe Zakłady Naprawcze;
- Składnica Sprzętu i Materiałów Lotniskowych;
- Terenowe Oddziały Lotniskowe.

Pod względem fachowym Szef Zarządu Lotniskowego podlega Szefowi Departamentu Służby Kwaterunkowo-Budowlanej Wojska Polskiego, który jest inwestorem centralnym.

Zarząd Lotniskowy posiada następujący zakres działania:

1/ Spełnia rolę inwestora naczelnego w odniesieniu do inwestycji i kapitalnych remontów wszystkich obiektów budowlanych Wojsk Lotniczych, a w szczególności:

- planuje perspektywicznie i bieżące budownictwo obiektów oraz sporządza plan inwestycyjny i kapitalnych remontów /na podstawie wniosków jednostek/;
- opracowuje podstawową dokumentację techniczną;
- sprawuje nadzór nad wykonawstwem robót, wydaje przepisy i instrukcje w tym zakresie;
- przeprowadza postępowanie formalno-prawne, związane z nabyciem i zbywaniem nieruchomości;

- planuje i zabezpiecza maszyny i urządzenia, do których dostarczenia obowiązany jest inwestor;
 - zabezpiecza kredyty na inwestycje i kapitalne remonty;
 - prowadzi studia specjalistyczne w zakresie obiektów lotniskowych;
 - prowadzi ewidencję nieruchomości;
 - prowadzi szkolenie techniczne własnego i podległego personelu.
- 2/ Kieruje pod względem fachowym działalnością konserwacyjno-remontową, w szczególności:
- koordynuje planowanie środków finansowych i materiałowych;
 - opracowuje normatywy i przepisy;
 - sprawuje bezpośredni nadzór nad działalnością terenowych Oddziałów Lotniskowych;
 - sprawuje bezpośredni nadzór nad odśnieżaniem lotnisk;
 - koordynuje sprawy sprzętowe, związane z konserwacją i odśnieżaniem przy wykorzystaniu wojskowych Zakładów Naprawczych;
 - opracowuje wytyczne gospodarki trawami i terenami rolniczymi na lotniskach i poligonach.
- 3/ rozpoznaje obszar kraju i tereny obce w zakresie przydatności pod budowę lotnisk, uzgadnia lokalizację inwestycji w rejonie lotniska oraz wysokich budowli na terenie całego kraju, opiniuje rozbudowę i budowę lotnisk cywilnych.
- 4/ Przygotowuje budownictwo lotnisk czasu wojennego, a w szczególności:
- prowadzi studia nad szybkościową budową lotnisk;
 - planuje i kieruje ówczesnymi w zakresie szybkościowej budowy lotnisk;
 - szkoli bataliony budowy lotnisk;
 - opracowuje organizację służby lotniskowej czasu wojennego;
 - kieruje rozwojem usprzętowania batalionów budowy lotnisk;
 - zabezpiecza działalność batalionów budowy lotnisk i wojskowych Zakładów Naprawczych pod względem finansowym.
- 5/ Kontroluje i nadzoruje działalność jednostek Wojsk Lotniczych pod względem stanu zabezpieczenia p/pożarowego.

6/ Sprawuje bezpośredni nadzór nad wykorzystaniem poligonów Lotniskowych.

Biuro Projektów Zarządu Lotniskowego - zabezpiecza dokumentację projektowo-kosztorysową na roboty lotniskowe, realizowane przez Zarząd Lotniskowy.

Bataliony Budowy Lotnisk - organizują szkolenie, które podzielone jest na dwa okresy:

- 1/ zimowy okres szkolenia /szkolenie teoretyczne/;
- 2/ letni okres szkolenia /szkolenie praktyczne/.

Podział taki podyktowany jest koniecznością teoretycznego przygotowania żołnierzy w okresie zimowym do szkolenia praktycznego okresu letniego na obiektach lotniskowych.

Ośrodek Szkolenia Specjalistów Budownictwa Lotniskowego realizuje program szkolenia specjalistów po linii lotniskowo-budowlanej.

Wojskowe Zakłady Naprawcze - przeznaczone są do naprawy sprzętu lotniskowego.

Szkładnica Sprzętu i Materiałów Lotniskowych przechowuje i magazynuje sprzęt i maszyny lotniskowe oraz materiały potrzebne w celu realizacji budowy, remontu i konserwacji lotnisk i urządzeń lotniskowych.

Terenowe Oddziały Lotniskowe

Terenowe Oddziały Lotniskowe są inwestorami bezpośrednimi dla realizacji budownictwa i kapitalnych remontów lotnisk. Każdy z terenowych oddziałów lotniskowych jest jednostką samodzielną i spełnia rolę inwestora bezpośredniego w odniesieniu do inwestycji i kapitalnych remontów obiektów budowlanych, przydzielonych mu do realizacji przez Zarząd Lotniskowy, a w szczególności:

- zleca roboty przedsiębiorstwom wykonawczym;
- sprawuje bezpośredni nadzór nad wykonawstwem;
- przeprowadza odbiory robót, rozliczenia przebiegowe i końcowe;
- zamawia, odbiera maszyny i urządzenia na podstawie przydzielonych nakładów inwestycyjnych;
- realizuje w porozumieniu z państwowymi władzami terenowymi czynności wyłączeniowe, na podstawie aktów prawnych, dostarczonych przez Zarząd Lotniskowy;
- występuje z wnioskami do Zarządu Lotniskowego w sprawie normatywów i instrukcji.

W obecnej organizacji służby lotniskowej i służb kwaterunkowo-budowlanych, istnieje następujący podział obowiązków realizacji budownictwa lotniskowego:

- budownictwo, remonty i konserwację lotnisk realizuje służba lotniskowa wojsk Lotniczych;
- zabudowę sztabowo-koczorową, osiedla mieszkaniowe budują i konserwują Zarządy Kwaterunkowo-Budowlane Okręgów wojskowych, podległe Departamentowi Służby Kwaterunkowo-Budowlanej Wojska Polskiego.

WNIOSKI:

1. Wykonanie zadań bojowych przez lotnictwo w dużym stopniu zależy od sprawnej pracy służby lotniskowej, od jej operacyjności i terminowego przygotowania lotnisk.
2. Służba lotniskowa, aby podjąć zadania, musi posiadać należycie zorganizowany aparat techniczny oraz odpowiednie siły i środki.
3. Zabezpieczenie bazowania i manewru lotniskowego Armii Lotniczej, w szczególności w operacji zaczepnej, jest najtrudniejszym zadaniem służby lotniskowej, wynikającym z konieczności budowy znacznej ilości lotnisk w ograniczonym czasie, w pobliżu walczących wojsk.

WYKŁADOWCA SŁUŻBY LOTNISKOWEJ

mjr dypl.inż. Jan LENDOR

Odbito w 30 egz.

Egz. nr 1-30 Bibl. Tajna

Wyk. Lendor - mjr

Druk. ZU

Nr ks. 0421/WW

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIA
AKADEMII SZTABU GENCZALNI
gen. bron. K. Swierczewskiej

038581